ქმედუუნარო პირების მიმართ ახლებური სამართლებრივი მიდგომა

მამულაშვილი ანი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის სკოლაში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: უჩა ძიმისტარიშვილი(დოქტორანტი;მოწვეული პედაგოგი)

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ხელმოწერა: ____________________ ანი მამულაშვილი.

სარჩევი

აბსტრაქტი..2

Abstract..3

შესავალი..**Error! Bookmark not defined.**

თავი 1. შეზღუდული გონებრივი შესაძლებლობების მქონე პირების ძველი და ახალი რეგულაცია..**Error! Bookmark not defined.**

1.1. ქმედუუნარო პირი..**Error! Bookmark not defined.**

1.2. მხარდამჭერის მიმღები..**Error! Bookmark not defined.**

1.3. მხარდამჭერის მიმღებად ცნობა..**Error! Bookmark not defined.**

1.4. მხარდამჭერის დანიშვნის პროცედურები და მისი უფლება-მოვალეობები................**Error! Bookmark not defined.**

1.5. საზღვარგარეთის ქვეყნების რეგულაციები ქმედუუნარობასთან დაკავშირებით......**Error! Bookmark not defined.**

თავი 2. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების მიმოხილვა და შესული ცვლილებები..**Error! Bookmark not defined.**

2.1. გარიგების დადების უფლება..**Error! Bookmark not defined.**

2.1.1. საზღვარგარეთის კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარიგების დადების უფლება..**Error! Bookmark not defined.**

2.2. მეურვის და მხარდამჭრის როლი გარიგების დადებისას.............**Error! Bookmark not defined.**

2.3. წარმომადგენლობა მესამე პირებთან..**Error! Bookmark not defined.**

2.4. სასამართლოსადმი მიმართვის უფლება..**Error! Bookmark not defined.**

2.4.1. საზღვარგარეთის სასამართლო გადაწყვეტილებები სასამართლოსადმი მიმართვის უფლებასთან დაკავშირებით..**Error! Bookmark not defined.**

2.5. ქორწინების უფლება..**Error! Bookmark not defined.**

თავი 3. ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში მოთავსებამდე და მოთავსებული მხარდამჭრის მიმღების უფლებები..**Error! Bookmark not defined.**

3.1. ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში მკურნალობაზე თანხმობა.......**Error! Bookmark not defined.**

3.2. ინფორმაცია საკუთარი დაავადების შესახებ- პაციენტის უფლება............ **Error! Bookmark not defined.**

3.3. ჰუმანური მოპყრობის უფლება..**Error! Bookmark not defined.**

3.4. ნებაყოფლობითი სტაციონარული ფსიქიატრიული დახმარება..**Error! Bookmark not defined.**

დასკვნა..**Error! Bookmark not defined.**

ბიბლიოგრაფია .... **Error! Bookmark not defined.**

აბსტრაქტი

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 8 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით, ახლებურად მოწესრიგდა შეზღუდული გონებრივი შესაძლებლობების მქონე პირების სამართლებრივი მდგომარეობა. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ძველი რეგულაცია, შეზღუდული გონებრივი შესაძლებლობების მქონე პირებს უწოდებდა ჭკუასუსტებს და სულით ავადმყოფებს, რომელთაც ეკრძალებოდათ დამოუკიდებლად გადაწყვეტილების მიღება ცხოვრების ისეთ სფეროებში, როგორებიცაა ქორწინება, გარიგების დადება, სასამართლოსთვის მიმართვა, სამართლებრივ ურთიერთობებში მონაწილეობა, საკუთარი ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობა და ა.შ. ქმედუუნარო პირები აღარ წარმოადგენდნენ სამართლის სუბიექტებს და ნაცვლად გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დახმარებისა, ენიშნებოდათ მეურვე, რომელიც ახორციელებდა ყველაფერს, საკუთარი შეხედულებებისამებრ. საკანონმდებლო ცვლილებები გვთავაზობენ ახალ ტერმინს–მხარდამჭერის მიმღები, რომელსაც თავისი უფლებების განხორციელებაში ეხმარება მხარდამჭრი. თუ რა ნაწილში იზღუდებოდა ქმედუუნარო პირთა უფლებები და რა უპირატესობა აქვს საკანონმდებლო ცვლილებებს, ამაზე ჩემს ნაშრომში მექნება საუბარი.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: შეზღუდული გონებრივი შესაძლებლობა, ქმედუუნარო პირები, მხარდამჭერის მიმღები, მხარდამჭერი.

Abstract

The decision of Constitutional Court of Georgia of 8 October 2014 introduced an innovative regulation of the legal status of persons with mental disabilities. According to the old regulation of the Civil Code of Georgia, persons with mental disabilities were referred as persons with mental retardation and mental illness who were restricted to make decisions independently in the spheres of life such as marriage, making a contract, applying to a court, participating in a legal relationships, possibility of getting information about one's own health condition and so forth. Legally incapable persons were no longer subjects of law and instead of assistance in decision making process guardians were assigned to them, who administered all the affairs according to their own views. The legislative amendments suggest a new term – beneficiary (recipient) of support, who is assisted by a supporter in exercising his/her rights. The questions regarding the part of the legally incapable persons' rights which were restricted and the advantages offered by the legislative amendments will be discussed in my work.

Key search words: persons with mental disabilities, incapable persons, beneficiary (recipient) of support, supporter.